

DENDROLOGICKÝ PRŮZKUM DŘEVIN NA POZEMKU parc. č. 2239/1, k. ú. Slezská Ostrava

Akce: „KJO – KOLEJE JANA OPLETALA“, ul. Kranichova 8, Ostrava

Ing. Radka Schulhauserová
Krajinářské a zahradní projekty
28. října 824/263, Ostrava
E-mail: r.schulhauserova@seznam.cz
Tel.: 603 941 581

Obsah

1	IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE	2
2	VÝCHOZÍ PODKLADY	3
3	CHARAKTERISTIKA ÚZEMÍ	3
3.1	Základní údaje	3
3.2	Majetkové vztahy	3
3.3	Přírodní podmínky	3
4	INVENTARIZACE A HODNOCENÍ DEDROLOGICKÉHO POTENCIÁLU - METODIKA	4
4.1	Identifikační atributy vegetačních prvků	4
4.2	Dendrometrické (taxační) atributy	4
4.3	Kvalitativní atributy	5
5	VÝSEDKY	6
5.1	Druhové složení – stromy	6
5.2	Druhové složení – keře, náletové dřeviny – skupina	7
5.3	Zastoupení sadovnické hodnoty stromů	7
6	ZÁVĚR	7
6.1	Lokalita	7
6.2	Hodnocení zdravotního stavu	8
6.3	Fotodokumentace	9

1 IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE

Objednatel: Ostravská univerzita
Adresa: Dvořákova 7, 701 03 Ostrava 1
Zastoupená: Ing. Miloš Martiník
IČ: 61988987
DIČ: CZ61988987
Telefon: 735004010
E-mail: jiri.vrubel@osu.cz

Zhotovitel: Ing. Radka Schulhauserová
Adresa: 28. října 824/263, 709 00 Ostrava
Zastoupená: Radka Schulhauserová
IČ: 451 50 940
Telefon: 603 941 581
E-mail: r.schulhauserova@seznam.cz

Lokalita: DENDROLOGICKÝ PRŮZKUM
Obec: Ostrava – Slezská Ostrava, ul. Kranichova
Katastrální území: k. ú. Slezská Ostrava
Parc. č.: 2239/1

Datum: červenec 2022
Vypracovala: Ing. Radka Schulhauserová

2 VÝCHOZÍ PODKLADY

- rastrová mapa SM5, katastrální
- částečné geodetické zaměření dřevin
- vlastní terénní průzkum zájmového území
- fotodokumentace stávajícího stavu
- historické mapy

3 CHARAKTERISTIKA ÚZEMÍ

3.1 Základní údaje

Hodnocené území se nachází v intravilánu města Ostrava, v městské části Slezská Ostrava, ul. Kranichova. Jedná se o plochy kolem budov kolejí Jana Opletala. Tyto plochy vymezují jednak místní komunikace, ze severu ul. Kranichova, ze západu ul. Hladnovská. Z jihu a východu pak okolní zástavba rodinných a firemních budov. Pozemky jsou přístupné z ul. Kranichova. Dřeviny jsou rozptýleny na plochách mezi jednotlivými budovami, převážně jako jednotlivci nebo skupiny stromů.

Lokalita má nadmořskou výšku cca 283 m n. m., terén je u hlavního vstupu pohledově rovinatého charakteru, ve vnitrobloku pak je terénní val s převýšením cca 2 m.

Jedná se o inventarizaci a dendrologické zhodnocení stavu dřevin rostoucích mimo les na částečně přístupném pozemku z místní komunikace a v uzavřeném prostoru areálu kolejí.

3.2 Majetkové vztahy

Inventarizované vegetační prvky se nachází na pozemku parc. č. 2239/1, k. ú. Slezská Ostrava, Koleje Jana Opletala. Posouzení a inventarizace dřevin byly vypracovány na základě objednávky, z důvodu plánované dostavby nové budovy kolejí Ostravské univerzity, ul. Kranichova. Dendrologický průzkum bude sloužit jako podklad pro žádost o povolení kácení, případně závazné stanovisko.

Soupis pozemků:

Parcelní číslo: 2239/1   **Katastrální území:** Slezská Ostrava (714828)   **Číslo LV:** 3411

Výměra: 9045 m²

Druh pozemku: ostatní plocha

Vlastnické právo: Ostravská univerzita, Dvořákova 138/7, 702 00 Ostrava

3.3 Přírodní podmínky

Geomorfologické členění:

Systém: Alpsko-himalájský systém
Provincie: Západní Karpaty
Soustava: Vněkarpatské sníženiny
Podsoustava: Severní Vněkarpatské sníženiny
Celek: Ostravská pánev
Podcelek: Ostravské plošiny
Okrsek: Orlovská plošina

Klimatické podmínky:

MT10 - Klimatická oblast mírně teplá s průměrnou roční teplotou 7-8° C, s průměrným srážkovým úhrnem 650-700 mm. Vyznačuje se dlouhým a mírně suchým létem, krátkým přechodným obdobím s mírně teplým až teplým jarem a podzimem a krátkou teplotou zimou s krátkým trváním sněhové pokrývky.

Půdní podmínky:

Půdní typ (dominantní jednotka v prostoru): *Luvizem oglejená* - jde o půdy s profilem diferencovaným na výrazně vybělený eluviální horizont, kde se vytvářejí bročky a jsou u nich výrazné znaky mramorování.

Vegetace:

Vegetační stupeň (dle Zlatníka) odpovídá 3. stupni - dubobukový. Ve stromovém patře nalezneme např. dub zimní (*Quercus petraea*), buk lesní (*Fagus sylvatica*), habr obecný (*Carpinus betulus*), jeřáb břek (*Sorbus torminalis*). V bylinném patře jsou uváděny například svízel vonný (*Galium odoratum*), kyčelnici cibulkonosnou (*Dentaria bulbifera*), kopytník evropský (*Asarum europaeum*) a další.

4 INVENTARIZACE A HODNOCENÍ DEDROLOGICKÉHO POTENCIÁLU - METODIKA

Před vlastním průzkumem byly sledovány všechny dosud dostupné podklady o území. Při dendrologickém průzkumu byla provedena pasportizace vegetačních prvků v dotčeném území. Podrobné dendrometrické charakteristiky jsou včetně krátkého popisu dřeviny uvedeny v příložené tabulce inventarizace dřevin.

Dendrologické hodnocení dřevin bylo provedeno v měsíci červenec 2022. Ke každé hodnocené dřevině je přiděleno (v plánu – výkresu) pořadové číslo, které se shoduje s tabulkou inventarizace a hodnocení dřevin. U dřevin byl určen taxon a další měřené a hodnocené atributy viz tabulka. Keře a skupiny keřů jsou zaznamenány v situaci a v tabulce hodnocení keře a skupiny keřů.

Geodetické zaměření dřevin ve formátu dwg si zhotovitel zajistil sám, ten byl použit jako podklad pro grafický výstup průzkumu.

4.1 Identifikační atributy vegetačních prvků

Zkratky vegetačních prvků (VP):

S	- strom
K	- soliterní keř
SK	- skupina keřů

Ke každé skupině nebo jedinci je přiřazeno pořadové číslo, které je zobrazeno jak ve výkresové, tak v tabulkové části.

Taxon - vědecký název taxonu na základě publikace Prof. Ing. Jaroslava Koblížka, CSc. (Jehličnaté a listnaté dřeviny našich zahrad a parků, 2006).

4.2 Dendrometrické (taxační) atributy

Výška - vzdálenost dvou rovnoběžných rovin kolmých k ose kmene, z nichž dolní prochází patou kmene a horní vrcholem VP. Ve skupinách, kde nebylo možno spolehlivě použít výškoměr, byla výška odhadnuta od nejbližšího měřeného stromu.

Šířka koruny - vzdálenost mezi dvěma tečnami vedenými rovnoběžně v protilehlých bodech okapové linie koruny.

Báze koruny - za bázi koruny je považována zemi nejbližší se nacházející živá část koruny nebo místo nasedání nejnižší postavené živé větve na kmeni. Údaj vyjadřuje výšku báze nad zemí.

Výčetní tloušťka - tloušťka kmene měřená ve výšce 1,3 m nad patou kmene. V případě vícekmennů byly měřeny obvody všech kmenů. Pak se bere za základ průměr kmene ve výšce 130 cm. Průměr náhradního kmene se získá pomocí vztahu:

$$D_{\Sigma} = \sqrt{d_{\max}^2 + d_{\text{ostatní}}^2}$$

kde D_{Σ} .....průměr náhradního kmene

$d_{\max}$ ..... průměr největšího kmene

$d_{\text{ostatní}}$ .....aritmetický průměr šířky kmenů ostatních.

4.3 Kvalitativní atributy

Vývojové (věkové) stadium - vyjadřuje etapu individuálního vývoje daného jedince v době hodnocení. Vychází ze souboru znaků charakteristických pro dané stadium a konkrétní taxon dřeviny.

Stupnice hodnocení:

- 1 - nový jedinec
- 2 - ujatý jedinec
- 3 - stabilizovaný dospívající jedinec
- 4 - dospělý jedinec
- 5 - starý až dožívající jedinec

Sadovnická hodnota - vyjadřuje celkovou hodnotu jedince z pohledu zahradní a krajinářské architektury, vyjadřující současnou a potencionální funkčnost, vyplývající z jeho biologických hodnot. (vhodnost stanoviště, dendrometrické veličiny, architektura jedince, stáří a aspekty vitality – poranění koruny, chybné větvení, poranění kmene atd).

Stupnice hodnocení:

- 1 - jedinec velmi hodnotný
- 2 - jedinec nadprůměrně hodnotný
- 3 - jedinec průměrně hodnotný
- 4 - jedinec podprůměrně hodnotný
- 5 - jedinec velmi málo hodnotný

Vitalita, fyziologický aspekt - vitalita je schopnost organismů žít a obnovovat život v měnících se podmínkách prostředí. Tento aspekt vyjadřuje stupeň možného snížení či ohrožení životaschopnosti jedince z důvodu fyziologických.

Stupnice hodnocení:

- 1 - optimální vitalita
- 2 - mírně snížená vitalita
- 3 - středně snížená vitalita
- 4 - silně snížená vitalita
- 5 - žádná vitalita

Vitalita, biomechanický aspekt - vyjadřuje stupeň možného snížení či ohrožení životaschopnosti z důvodů mechanického selhání jedince. Vyjadřuje současnou odchylku struktury nebo funkce jedince od optimálních poměrů.

Stupnice hodnocení:

- 1 - optimální vitalita
- 2 - mírně snížená vitalita
- 3 - středně snížená vitalita
- 4 - silně snížená vitalita
- 5 - žádná vitalita

Pro stanovení fyziologického aspektu vitality se hodnotí tyto ukazatele:

- poranění (stupnice od 1 do 3, dle míry poranění)
- dřevokazné houby, hniloby, dutiny (stupnice od 1 do 3, dle míry rozšíření, nebezpečnosti)
- chybné větvení (stupnice od 1 do 3, dle míry problémového větvení)

- nepříznivé těžiště (stupnice od 1 do 3, dle míry odchylky posunutí těžiště mimo bázi kmene)
- suché části koruny (stupnice od 1 do 3, dle druhu mrtvých větví nebo části kmene)
- příznaky v kořenovém systému (stupnice od 1 do 3, dle stavu trhlín a ostatních příznaků)

Dendrologický potenciál složeného VP

Jedná se o celkovou schopnost sekundárních vegetačních prvků zajistit prostorovou a kompoziční stabilitu složeného prvku primárního.

Stupnice hodnocení:

- 1 - vysoký (dlouhodobě stabilní)
- 2 - snížený (v částečném rozpadu nebo je rozpad aktuálně možný)
- 3 - nízký (v rozpadu)

Atributy hodnocené u skupin keřů a živých plotů

- pořadové číslo skupiny
- střední výška
- plocha v m²
- horizontální zápoj
- % zastoupení
- celkový potenciál (viz stupnice Dendrologický potenciál složeného VP)
- sadovnická hodnota

Atributy hodnocené u solitérních keřů

- pořadové číslo keře
- střední výška
- plocha v m²
- horizontální zápoj
- potenciál
- sadovnická hodnota

5 VÝSEDKY

5.1 Druhovité složení – stromy

1	<i>Pinus sylvestris</i> (borovice lesní)	2 ks
2	<i>Sorbus intermedia</i> (jeřáb prostřední)	1 ks
3	<i>Prunus serrulata</i> (třešeň pilovitá)	1 ks
4	<i>Thuja plicata</i> 'Zebrina' (zerav řasnatý)	1 ks
5	<i>Acer platanoides</i> (javor mléč)	4 ks
6	<i>Pinus nigra</i> (borovice černá)	1 ks
7	<i>Acer saccharinum</i> (javor stříbrný)	1 ks
8	<i>Tilia cordata</i> (lípa srdčitá)	5 ks
9	<i>Populus nigra</i> (topol černý)	1 ks
10	<i>Betula pendula</i> (bříza bělokorá)	1 ks
11	<i>Picea abies</i> (smrk ztepilý)	1 ks
12	<i>Prunus domestica</i> (švestka domácí)	8 ks

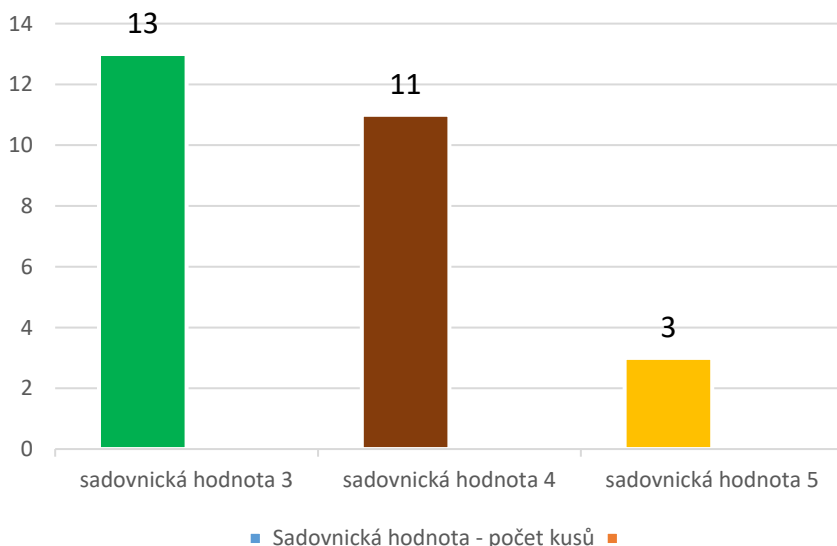

5.2 Druhové složení – keře, náletové dřeviny – skupina

1	<i>Juniperus media</i> (jalovec prostřední)	11 ks
2	<i>Pinus sylvestris</i> 'Watereri' (borovice lesní)	1 ks

5.3 Zastoupení sadovnické hodnoty stromů

Největší zastoupení (13 ks) u hodnocených dřevin je sadovnická hodnota 3 – jedinec průměrně hodnoty, 11 kusů dřevin jsou ohodnoceny sadovnickou hodnotou 4 - jedinec podprůměrně hodnotný a 3 dřeviny se sadovnickou hodnotou 5 – velmi málo hodnotná, což vypovídá o celkové hodnotě a zdravotním stavu porostu, který má zhruba polovinu dobrý zdravotní stav, ale zbývající část má již vitalitu sniženou.

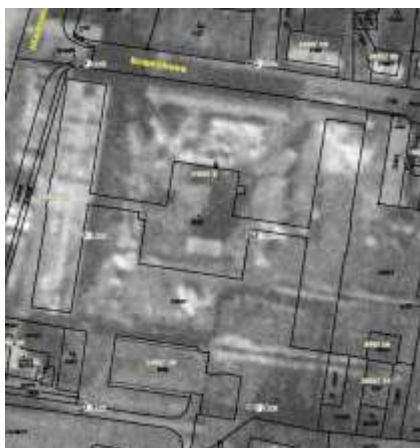

6 ZÁVĚR

6.1 Lokalita

Jedná se o areálovou zeleň u budovy kolejí Jana Opletala. Část dřevin se nachází na zatravněných plochách před budovou a část ve vnitrobloku kolejí. Kromě ovocných dřevin a dvou nově vysazených jedinců před kolejemi, jsou to starší dospělí jedinci. Vyskytuje se zde udržovaná vegetace na travnatých plochách. Všechny stromy vytváří příjemné klimatické a estetické podmínky. Keřové patro je zastoupeno jehličnatými dřevinami a nacházejí se před budovou kolejí.

Na řešeném (mapovaném) území se nachází 27 ks stromů a 3 skupiny jehličnatých keřů a 1 ks solitérní jehličnatý keř. Převážně se jedná o listnaté dřeviny, dospělé vzrostlé jedince.

Ortofoto mapa 1949 (geoportal.gov.cz)

Ortofoto mapa – současnost (geoportal.gov.cz)

6.2 Hodnocení zdravotního stavu

Terénní průzkum byl proveden v měsíci červenci 2022, kdy byly dřeviny plně olistěny a byly dobře viditelné defekty olistění, ale mohly být skryty některé dutiny a drobné defekty. Část hodnocených dřevin v současné době vykazuje sníženou vitalitu. Ostatní jedinci by mohli na svém stanovišti dožít, ale v návaznosti na plánovanou stavbu a celkovou revitalizaci ploch, budou některé dřeviny odstraněny a navržena (případně správním orgánem uložena) náhradní výsadba. Většina dřevin má výrazné defekty větvení, jako důsledek neprovedených udržovacích řezů, dutiny menších i větších rozměrů, vyhlé těžiště, padající suché kosterní větve, vyhnívající kmeny.

V zastoupení dřevin stromového patra dominují listnaté dřeviny javor, lípa a ovocné stromy (švestka). Stav dřevin odpovídá svému vývojovému stadiu a stanovištním podmínkám.

Se sadovnickou hodnotou 5 (jedinec velmi málo hodnotný) byly vyhodnoceny 3 stromy

Tyto dřeviny jsou buď již jen torza, nebo nevykazují žádnou, příp. minimální vitalitu, jejich poškození je nevratné.

S11 – *Tilia cordata* (lípa srdčitá) – suchá koruna, dutiny, torzo

S12 – *Tilia cordata* (lípa srdčitá) – vícekmenný, suchá koruna, dutiny, téměř torzo

S21 – *Prunus domestica* (švestka domácí) – extrémně vyhlé těžiště, dutiny, trhliny, neperspektivní

Se sadovnickou hodnotou 4 (jedinec podprůměrně hodnotný) bylo vyhodnoceno 11 stromů

Tyto dřeviny mají výrazné nevratné defekty, které snižují vitalitu dřevin (viz tabulka hodnocení dřevin). Jedná se hlavně o defekty větvení, které mohou narušit stabilitu dřevin a dutiny jak ve kmeni, tak na kosterních větvích. U švestek pravděpodobně nebyl v mládí chráněn kmen (nátěr, jutová bandáž) a tudíž se na všech kmenech nachází mrazové trhliny a zkroucené kmeny, které do budoucna ohroží stabilitu a životnost dřevin. U některých dřevin dochází k odlamování kosterních větví, nezacelené rány jsou pak místem pro vstup patogenních vlivů a snižování celkové kondice dřevin. Javor S6 má mrazovou trhlínu po celé délce kmene, která může ohrozit stabilitu stromu. U javoru S9 jsou vyhnívající kmeny a je vidět, že jeden kmen již byl z tohoto důvodu odstraněn.

Pokud budou tyto dřeviny v rámci projektu ponechány je potřeba jim věnovat zvýšenou pozornost a pravidelně kontrolovat jejich stav.

Zbývající dřeviny se sadovnickou hodnotou 3 (jedinec průměrně hodnotný) – 13 kusů, mají také defekty a některé z částí mírně zhoršený zdravotní stav, ale většinou tyto defekty nejsou ohrožující. Jedná se převážně o drobné dutiny na kmeni či na kosterních větvích, které se z části zavalily kalusem. Defekty větvení (tlakové větvení) se u nich objevují a je potřeba, aby u těch, které nebudou navrženy na kácení, docházelo k pravidelné kontrole a následně byly prováděny ořezy a péče, která jim prodlouží životnost.

Keřové patro (skupiny a solitérní) – Před hlavními vstupem do budovy kolejí se nacházejí tři skupiny jehličnatých keřů. Jedná o jedno druhovou výsadbu (jalovec) s různými kultivary. Výška porostu je okolo 2 metrů, není tvarována a má dobrou vitalitu.

Před budovou v centrální části se také nachází jeden solitérní keř borovice, který má ve spodní části suché větve, ale celkově je v dobrém zdravotním stavu.

Celkově je zeleň hodnocena zdravotně jako průměrná.

Při kácení dřevin dojde k ekologické újmě, ale náhradní výsadba s novým konceptem a novou funkcí by mohla být značným přínosem pro prostor. V současnosti plní stávající zeleň hygienickou, ekologickou a estetickou funkci. Její hygienická a ekologická funkce je nezpochybnitelná.

Na dřeviny, které mají nad 80 cm obvodu kmene ve výšce 130 cm nad zemí, se vztahuje § 8, zákona 114/1992 Sb. o ochraně přírody a krajiny a je nutno požádat o povolení ke kácení. U keřů je to plocha v zápoji nad 40 m². Většina stromů vyžaduje povolení ke kácení nebo závazné stanovisko.

Na dřevinách se mohou nacházet ptačí hnízda, a proto v souvislosti s kácením je nutno brát zřetel, respektovat a zejména úmyslné nevyrušovat ptactvo během odchovu mláďat a úmyslné poškozovat nebo ničit jejich hnízda a vaječ nebo odstraňovat hnízda.

6.3 Fotodokumentace

viz příloha

